

EVA WAGENDORFER

SESTRY V ÉTERU

Na vlnách nových časů

ROMÁN

SESTRY V ÉTERU

Na vlnách nových časů

© Eva Wagendorfer 2022

Published by arrangement with Michael Gaeb Literary Agency, Berlin

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Nora Nimrichtrová, 2023

Cover © Favorit Büro, 2023

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

ISBN 978-80-277-3538-9 (pdf)

EVA WAGENDORFER

SESTRY V ÉTERU

Na vlnách nových časů

přeložila Nora Nimrichtrová

Pro Henninga

„Frankfurt nad Mohanem na frekvenci 467. Frankfurt nad Mohanem na frekvenci...“

(Šepot)

(Hlas v pozadí) „Cože? – Ne! Vyloučeno, zůstaňte venku – (hlasitě) Frankfurt nad Mohanem na... Ale co tu chce ta pohádkářka? Děti už přece dávno spí – já teď nemůžu, k čertu...“

*Začátek hry: Kouzla na vysílací stanici
Pokus o rozhlasovou grotesku
od Hanse Flesche*

Vysílání první německé rozhlasové hry 24. října 1924
ve 20.30 ve frankfurtském rádiu.

PROLOG

Frankfurt, leden 1926

Rozhlasové zprávy 1926:

„Rodačka z New Yorku Gertruda Ederleová, dcera německých přistěhovalců, přeplavala jako první žena v historii kanál La Manche.“

V průběhu života ohluchla, protože jí slaná voda zničila už dříve porušené ušní bubínky. Později utrpěla zranění páteře, po kterém přechodně ochrnula. Gertruda Ederleová pak nad svým postižením zvítězila, znovu začala chodit a plavat a učila plavat hluché děti.

Sněhová vločka se snesla přímo do oka Gézy Westhofové, až zamžikala víčky. Na chvíli se jí zamlžily obrysy budov a lidí a slyšela jen hučení aut kolem. Ozvalo se chraplavé zatroubení. Pak ještě jednou mrkla a zase viděla jasně. Stála v husté sněhové vánici na zastávce autobusu před frankfurtským nádražím s kufrem v ruce a čekala. Po čtyřech hodinách ve vydýchaném vlaku z Bielefeldu ji obklíčil ledový vítr. Když jí drze vyhrnul kabát, přešla na druhou

stranu ulice a stoupla si pod ochrannou stříšku kadeřnického salonu.

Uvnitř byla všechna místa obsazená. Měkké světlo dopadalo přes skleněný výklad ven na chodník. Géza přihlížela, jak kadeřnice dělá tmavovlasé zákaznici vodovou. Zkušeně oddělovala hřebenem prameny a upevňovala je na natáčky. Ženě vedle ní dělali manikúru. Mladá manikérka, která stejně jako ostatní kolegyně měla šaty opásané bílou zástěrou, pilovala nehty a urputně je leštila, až se třpytily.

U recepcce právě platila další dáma. Zastrčila peněženku do kabelky, vklouzla do kožených rukavic a opustila salon.

Když se otevřely dveře, na Gézu prudce dýchla vlna tepla a příjemné vůně.

„Když tě miláček tvůj zradí, neprolévej, dítě, spoustu slzí. Netrap se loučením, naštěstí na světě není jediným,“ slyšela vzletné tóny nového šlágru, ale jen do chvíle, než se dveře obchodu s tichým cinkáním zvonečku zase zavřely.

Géza zrakem pátrala po gramofonu. Pak za výkladem na stolečku zahlédla rádio. Zrychlil se jí dech. Tady ve velkém Frankfurtu mají vážně kadeřnictví, kde baví zákazníky rozhlasovým vysíláním. Jako by byla nejběžnější věc pod sluncem poslouchat zároveň hudbu i zprávy. To je naprosto úžasné! A tak pokrokové: rádio neposlouchají jen doma mezi vlastními čtyřmi stěnami, ale dokonce na veřejnosti. Ačkoliv kvalita zvuku byla spíš zbožným přáním a píseň doprovázelo šumění a praskání, dámy v salonu byly unesené. Svědčily o tom pohupující se špičky nohou. Rozhlas dokázal zpříjemnit všední den, aniž by musel pořád někdo měnit gramodesku nebo si lámat hlavu, co dalšího pustit. Tyhle starosti převzalo panstvo z *Rádia Frankfurt*.

Gézinu tvář prozářil úsměv. Nevědomky se přitiskla k okenní tabuli, protože sklo se pod jejím teplým dechem zamžilo a všechny ženy uvnitř na ni upřely zrak. Rychle

o krok couvla. Její rozpaky nijak nezmírnily radostné vzrušení. Byla tu správně.

„Brzy z rádia uslyšíte i můj hlas,“ zašeptala směrem k pobaveně hledícím dámám a ještě pořád se přitom usmívala.

Nic si Géza Westhofová nepřála toužebněji než získat místo v rozhlase. Hořela nadšením pro nové médium, chtěla, ne, musela být jeho součástí. Proto se vydala do Frankfurtu. Určitě bylo znamení osudu, že zrovna když přijela, ji uvítala taková radostná písnička. Z éteru.

Zkusí všechno, opravdu cokoliv, aby dostala šanci vydobýt si své místo ve světě rozhlasu. Géza chtěla být svědkem jeho začátků, vidět, slyšet, spoluprožívat, jak se rádio prosazuje i ve Frankfurtu. Jenom v posledních dvou letech, kdy už vysílání odrůstalo dětským střevícům, a očividně získávalo stále širší okruh posluchačů, bylo zřejmé, jakým kouzlem vládnu tóny z éteru.

Zatímco se sněhovou vánicí vracela na zastávku, malovala si svou budoucnost.

Vynaleznou lepší přístroje, vysílání bude pestřejší a jednou bude přijímač v každém obýváku. A ona, Géza Westhofová, bude jako hlasatelka bavit víc lidí než divadlo a biograf dohromady. Pouhou magií hlasů stvoří rádio svět, který dokáže vtáhnout mladé i starší posluchače.

Před Gézou se skřípějícími brzdami zastavil autobus. Počkala, až cestující vystoupí, a pak se s kufrem v ruce probojovala prostředními dveřmi k volnému sedadlu.

Byt ve Frankfurtu si dovolit nemohla. Ještě ne. Zatím se ubytuje v penzionu v Offenbachu. Jistě ne nadlouho.

Autobus se dal trhavě do pohybu. Okna byla zamlžená. Ukazováčkem v rukavici si Géza na skle vykouzila kukátko a vyhlédla do soumraku pozdního odpoledne. Autobus minul nádraží, sjel dolů k řece a přes Wilhelmův most. Na břehu Mohanu Géza viděla loděnice západního

přístavu, protějščí široké nábřeží lemovaly elegantní vily. Nechali za sebou centrum a vjeli do značně venkovštějšího Offenbachu. Géze se pod nohama vytvořila malá loužička z rozpuštěného sněhu na střevících.

Protože jí začalo být horko, sundala si vlastnoručně pletené rukavice a šálu. Potom vytáhla dva opotřebované novinové články. Rozložila první a papír uhladila. Už je s sebou nosila rok a půl. Nahoře na stránce byl obrázek nějaké rodiny. Rodiče seděli na pohovce, dvě dívky v květovaných šatech tančily na koberci v obývacím pokoji a pubertální mladík klečel na zemi. Oči měl přišpendlené k rádiu, které stálo na samostatném stolečku. Text, jejž znala Géza nazpaměť, zněl: *Víkend v Londýně. Wireless, jak tam říkají přenosným radiopřijímačům, nabízí mnohem všestrannější zábavu než všechny ostatní volnočasové aktivity. Večer se u přístroje sejde celá rodina, a někdy se dokonce tančí při hudbě. V 17.30 během dětské hodinky najdou rozptýlení ti nejmenší, potom jsou na programu písničky, zprávy a koncert orchestru. Zvlášť praktická je každodenní předpověď počasí...*

Géza ruku s článkem spustila. Už od poloviny roku 1924 měla většina Britů možnost poslouchat rádio. Od roku 1922 vysílala z Londýna BBC. Ačkoliv pro Němec-ko to tenkrát ještě byla hudba budoucnosti, Gézu rozhlas fascinoval od první chvíle. Opatrně zase článek schovala a pohlédla na další. Fotografie byla z Manchesteru. Ukazovala velký shluk lidí, kteří se shromáždili na náměstí, aby stávkovali. Všichni byli z nejrůznějších novin. Od 3. do 13. května 1926 přerušili zaměstnanci novin práci, aby podpořili horníky v jejich požadavcích na zvýšení mezd a lepší pracovní podmínky. Během těchto deseti dnů popularita už i tak dost oblíbeného rozhlasového média prudce stoupla a nenávratně odebrala novinám prvenství v poskytování

informací. Byl to historický mezník. Hodinová ručička poskočila kupředu.

Když si Géza prohlížela fotku, jako vždycky jí vzrušením přeběhl mráz po zádech. Bezpochyby se to stane i tady v Německu. Budoucnost patří rozhlasu. Tento článek Gézu přiměl k definitivnímu rozhodnutí: jestli se má pokusit, tak teď. Potřebovala čas do konce roku, aby všechno zařídila, a teď byla tady. Ve svých čtyřiaadvaceti letech poprvé na všechno sama. Tenhle osvobozující pocit ji vůbec nelekal, spíš se nesl v duchu radostného očekávání, co všechno ve Frankfurtu zažije. Vzala svůj život do vlastních rukou. Výzvy, s nimiž se přitom bude muset utkat, ji neděsily. Měla svůj cíl a najde cestu, která ji dovede tam, kde chce být: do rozhlasu.

GÉZA

Frankfurt, duben 1927

Rozhlasové zprávy 1927:

„Rodačka z východního Pruska Hildegarda Kwandtová byla v Berlínském sportovním paláci zvolena první Miss Německa.“

Poražené dámy vyjadřovaly svou nevoli tak neomaleně, že se v novinách objevil požadavek, aby se napříště posuzoval i charakter budoucích kandidátek. Hildegarda Kwandtová využila svou příležitost, objevovala se na módních přehlídkách, stala se fotomodelkou a přestěhovala se do USA. Vzpomínky na své zvolení Miss Německa střežila v paměti do konce života.

V obchodě na rohu náměstí Karlsplatz visel plakát skupiny Tiller Girls. Dlouhonohé tanečnice si byly podobné jako vejce vejci, se stejnými černými účesy bubikopf, ve sporých kostýmech a samozřejmě v té samé póze. Anglická skupina právě hostovala se svou revue v Schumannově divadle naproti hlavnímu nádraží. Géza Westhofová pochybovala, že by si zákazníci v obchodě mohli dovolit koupit lístky,

ale od majitelky paní Zurcherové bylo milé, že jim dělala reklamu. Sama Géza by se na představení mileráda podívala, ale i ona měla tenhle měsíc hlouběji do kapsy.

Nad vchodem byl na odlupující se fasádě staromódními černými písmeny vyvedený nápis: Koloniál U Zurcherů. V podstatě to už neodpovídalo skutečnosti. Rodina značně otřesená válkou a hospodářskou krizí musela obchod zmenšit, jak majitelka ještě mnoho let poté neúnavně a při jakékoliv příležitosti vyprávěla. Místo zahraničního zboží a lahůdek už se tu prodávala jen káva, občerstvení a časopisy. U výlohy stály pro zákazníky dva vysoké stolky.

„Židle nevedeme,“ vysvětlila jednou Géze, která tam pravidelně nakupovala. „Přece nejsem dnešní. Panstvo by mělo kafe vypít vestoje a zase upalovat. Pak jdou kšefty líp a já nemám ty votravy pořád v krámě.“

Byla to nápadně malá, podsaditá žena před šedesátkou, s šedými vlasy, které si svazovala do přísného drdůlku. Stále přepásaná svou zástěrou byla duší obchodu. Množství vrásek od smíchu prozrazovalo, že rozhodně není tak nerudná, jak vypadá.

Géza si dnes ráno koupila dva rozinkové bochánky, které jí paní Zurcherová zastrčila do papírového pytlíku. V novinovém stojanu u stěny byly kromě obvyklých frankfurtských listů i nejrůznější plátky a časopisy z hlavního města. Géza si vzala jeden ilustrovaný. Na titulní straně se vyjímal obrázek mladé ženy, která seděla v botách na podpatku a plavkách v písku s kyticí květin v rukách. Odvážná kompozice, pomyslela si Géza. Pod tím bylo napsáno: *Začátek života v přírodě. Snímek vítězky soutěže o nejpůvabnější plážovou módu.*

Géza časopis prolistovala. Na třetí straně byl velký článek o návštěvě francouzského prezidenta Gastona Doumerguea u krále Jiřího v Londýně včetně fotografie.

„Jestli chceš číst, musíš zaplatit, děvče,“ napomenula ji paní Zurcherová. „Dvacet feniků na ten plátek určitě někde vystracháš.“

Géza si koupila i *Illustrierte* a vydala se na cestu zpátky k bytu svého přítele o ulici dál.

Osaměle žijící žena v přízemí otevřela okno a vyhlédla v županu na ulici.

„No, zase budeme spát u pana spisovatele, slečinko?“ zvolala vyzývavě, když se Géza blížila. Vytáhla sponku z vlasů na natáčkách a zasunula do ní špaček cigarety, kterou kouřila. Těch několik šluků navíc jí postupem času obarvilo kůži a chloupky kolem rtů do žlutooranžova. Přemíra tabáku půvabu dozajista nedodá.

„Dobré ráno. To máme dnes krásný den, že?“ Géza si nenechala zkazit svou slunečnou náladu.

Když vyšla nahoru, zjistila, že přítel už není v posteli, ale sedí ve spodkách u stolu a píše.

„*Se rtěnkou Khasana bude každá žena mladší, svěžejší a krásnější.*“ Zatímco deklamoval, obracel oči v sloup, což Gézu rozesmálo. Když se Willi rozčiloval, připadal jí vždycky jako puberták.

„Co si vůbec o sobě myslí, když ode mě chtějí reklamu na ženský šminky?“ Mrskl tužkou na stůl.

Aby ji mohl využít beze zbytku, měl ji v kovovém držátku, které se při nárazu uvolnilo a s rachtáním spadlo na zem.

Géza ho zvedla a zase nasadila. „Uráží tato zakázka tvou spisovatelskou důstojnost?“ Se smíchem se vyhnula kuličce papíru, kterou po ní Willi hodil. I on už se usmíval.

„Není úplně marný pracovat pro peníze, víš? To je úděl většiny z nás.“ Láskyplně mu prohrábla vlasy a uvědomila si, že sama musí za chvíli do práce. To pro ni byl důvod ke štěstí. Géza měla každý den radost z toho, že patří

k nevelkému okruhu lidí kolem rádia, kteří pracovali pro *Südwestdeutschen Rundfunk*. Dnes ji to ale zvláště těšilo, protože před sebou měla první zkoušku pro zbrusu novou rozhlasovou hru. „Copak tě do Khasany nedoporučil kamarád? Dobře platí, to přece stojí za to.“

„Takový věci mě nezajímaj.“

„Ale měly by. Podívej.“ Zalistrovala v *Berliner Illustrierte*. „Všude tady jsou reklamy z Khasany. Jedna na chladivou mast, další na pudr a pak na tvářenku. Ta firma pilně investuje do reklamy, tam bys měl určitě spoustu zakázek.“

Géza mu podala tužku a zářila radostnou náladou. Místo aby pokračoval v psaní, uchopil nejdřív cigaretu, zhluboka vtáhl a prudce vydechl hustý oblak dýmu, který se mezi nimi rozprostřel a zůstal viset. Kam by taky v tomhle mrňavém kumbálku mohl odvanout? Většinu prostoru zabírala úzká postel, u okna stál malý stolek, kde Willi pracoval na jediné židli, kterou měl. V rohu byla skříň, jejíž oprýskávající okrová žluť prozrazovala, že předtím byla červená a ještě dřív šmolkově modrá.

Lepší bydlení si tenhle ambiciózní literát dovolit nemohl a Géza ho podezírala, že si stejně jen pěstuje svatozář živořícího básníka.

Domnívala se, že okázalý nezájem o peníze má zastrít jeho obyčejný původ, a měla pro to naprosté pochopení. Willi vyrostl v nuzných podmínkách a brzy ze stísněného domova utekl, zuřivě odhodlaný vybojovat si svou vlastní cestu životem. Géza ho obdivovala za to, co dosud dokázal. Vlastně hraničilo s troufalostí, když se chtěl stát spisovatelem s tak skromným původem. Každý přece věděl, že je to hladové živobytí, nepatří-li člověk k elitě.

Géza to měla podobně, taky chtěla dosáhnout cíle, pro který hořela. Stále Williho povzbuzovala, vzájemně si doávali sílu. Vlastně jí bylo naprosto jasné, proč nechtěl své

čtyři stěny s nikým sdílet. Byl by to ústupek. Vložil všechny síly do snahy stát se známým autorem. Stejně jako ona vsadila všechno, aby se stala rozhlasovou herečkou. Tak známou, že by jí to umožnilo finanční nezávislost. Nejhorší Gézina představa byla, že by nemohla být svou vlastní paní.

„Když chce člověk něčeho dosáhnout, musí se uskrovnit,“ říkal vždycky Willi. „Ale lidi jako my, Gézo, my to dokážeme. Jsme dřiči, žádní ufnukánci. Hned jsem to na tobě viděl. Půjdeš svou vlastní cestou a já tě budu podporovat, jak to jen půjde, miláčku. Hodíme se k sobě.“

Žili uprostřed neuvěřitelně vzrušující doby, která nabízela nekonečné možnosti a příležitosti nejen pánům tvorstva, ale i ženám. Přinejmenším těm, které měly odvalu se do něčeho pustit. Tak jako Géza: žádala jen své místo ve společnosti, zaměstnání v rozhlasu, na něž měla právo stejně jako její mužští kolegové.

Willi byl vášnivý mladík, žil a miloval naprosto svobodně. Nehledě na to, že jí připadal nádherně výstřední, Géza cítila, že ji chápe. Tyhle dva pocity dosud v životě postrádala.

Někdy si ale nebyla jistá, jestli má její přítel správně nastavené hodnoty. První měsíc si od Gézy půjčil peníze na nájem. Teď se vysmíval práci, která by mohla naplnit jeho trvale prázdnou peněženku, a navíc by mu skýtala možnosti dalších zakázek, kdyby to vzal za správný konec.

„Pracuju na novém díle, se kterým prorazím. Mám světu co říct. Povrchní reklamní průpovědky dusí moji kreativitu. Chápeš, co myslím?“ Svá slova doprovázel divokými gesty a ona vzdychla.

Poté, co Willi típl cigaretu v přetékajícím popelníku, posadila se mu Géza na klín a ovinula mu paže kolem krku.

„To velmi dobře chápu. Ale dokud nejsi nakladatel, budeš muset dělat kompromisy. Přece jen nemůžeš být živ jen ze

vzduchu a lásky, i když se snažím, abys měl toho druhého dosytosti. Kdybys napsal krátký text pro Khasanu, nijak by tě nebylo. S tvým nadáním to máš raz dva a můžeš se zase s klidným svědomím věnovat vlastní tvorbě.“

Políbil ji. Jeho rty chutnaly po tabáku. Nejdřív lehounce spočinuly na jejích, pak byly naléhavější a Gézu zaplavila vlna blaženosti. Nakonec ji od sebe odstrčil. „No fajn. Co bych si bez tebe jenom počal, moje pragmatická malá milenko? Každý umělec by měl mít po boku střízlivou osobu, to je ohromně užitečné.“

Podívala se do jeho ocelově modrých očí, které rajcovně kontrastovaly s černými vlasy a velkou měrou přispívaly k Williho atraktivitě. Neuvědomil si, že jeho slova byla urážlivá? I ona se považovala za tvořivého člověka, který hořel pro umění, kulturu a literaturu. Proč ji nazval střízlivou?

„Díky svému pragmatismu jsem dneska tam, kde dnes jsem,“ řekla Géza rázně. „Zapomněls, že jsem dostala roli ve velké rozhlasové hře? Lidi uslyší můj hlas vedle slavných umělců. První krok, abych se dostala do povědomí.“

„Hm. Skvělý, zlato.“ Z jeho tónu poznala, že ji přestal vnímat. Myšlenkami už byl určitě u další scény románu. Nebo dumal, jak by mohl mít reklamní zakázku co nejrychleji z krku. Ale ona potvrzení nepotřebovala. Nešlo jí o chválu a uznání. Sama uměla dospět k pocitu spokojenosti – najít ho v práci, jako teď v *Rádiu Frankfurt*.

Géza s Willim spolu chodili přes rok, poznali se krátce poté, co se přistěhovala do Frankfurtu. Jako mladá žena z venkova, která se po hlavě vrhla do vzrušujícího oceánu velkoměsta, okouzlená nočním životem, uměleckou scénou a možnostmi, jež jí nabízelo. Jeho hlas ji vytrhl ze zamyšlení.

„Nech mě teď pracovat, zlatíčko.“

Sevřel rty jako vždycky, když se soustředil.

„Stejně už musím jít.“ Géza popadla kabát a přehodila si jej přes úpletové šaty, které si mohla dopřát teprve minulý týden. Podélně pruhovaný vrchní díl podle nejnovější módy se sukni s nízkým pasem po kolena zůstane jejím jediným novým kouskem tohoto předjaří, musí šetřit. Pak si na mahagonové, vlnité vlasy nasadila klobouk a šla.

Cesta z Williho bytu do Elbestraße nebyla dlouhá. Za deset minut stála Géza před šestipatrovou budovou, kde bylo ústředí *Rádia Frankfurt*. Fasádu *SÜWRAGu* – rozhlasové společnosti *Südwestdeutsche Rundfunkdienst AG* – zdobila spousta oken, říms a balkonů.

Vysílač zahájil provoz na jaře před třemi roky jako čtvrtá rozhlasová společnost v Německu. Kvůli nedostatku místa byly jeho prostory v různých částech centra. Kromě ředitelství měl pronajatá vysílací studia v nejvyšším, pátém patře frankfurtské pošty. Do Elbestraße mířila Géza, když potřebovala výplatní pásku nebo – jako teď – šla navštívit přítelkyni Inge.

Vyšla po schodišti vzhůru ke kancelářím a zaklepala na dveře, za kterými se ozývalo klapání psacího stroje. Když nahlédla škvírou, pravidelné staccato okamžitě ustalo a sekretářka za stolem na ni zamávala a vztyčila tři prsty.

Géza se musela zakřenit, jako vždycky, když zastihla svou kamarádku v jejím obvyklém pracovním nasazení. Se svými blond vlasy, přísně sčesanými z obličeje, blůzkou upnutou až ke krku a sukni dostatečně zakrývající kolena byla Inge Jacobsová přímo vzorným ztělesněním slečny z kanceláře. Ale večer, když společně vyrážely za zábavou, se proměnila v úplně jinou, jiskrnou mladou ženu. Géza ani Inge v tom neviděly rozpor. Pro obě byla práce v rozhlase tvrdě vydobytá. Zaměstnání, které vykonávaly s pýchou. Ale na rozdíl od Gézy, jež byla jako hlasatelka přesně tam, kde být chtěla, snila Inge o tom, že bude

zpěvačkou. Vystupovala v barech a hudebních kavárnách, neúnavně a s neutuchající nadějí, že bude jednou objevena. Šanci rozhodně měla. Nejenom v Berlíně pulzoval bouřlivý noční život, i ve Frankfurtu vznikaly nesčetné jazzové kluby, tančírny a divadelní revue. Po dobrých zpěvácích byla poptávka. Lidé po létech odříkání prahli po zábavě. Všichni rádi večer vyráželi ven, tančili charleston nebo Lindy hop. Zvláště když se na pódiu objevili talentovaní hudebníci a rozněcovali smysly nočních motýlů.

Inge Jacobsová pracovala pro Alberta Bronnena, mladého ředitele rozhlasu. Géza počkala u domovních dveří, než přítelkyně, se kterou sdílela byt ve staré části města, o pár minut později sešla dolů. Společně se posadily vedle reklamního sloupu na druhé straně ulice.

„Dnes jsem vážně unavená.“ Inge zívla jako na důkaz svých slov. „Tři vystoupení za tenhle týden a tenhle večer ještě jedno. To člověka skolí, když ještě k tomu normálně pracuje.“

Géza ustaraně zkoumala kamarádčinu pobledlou tvář. „Nemyslíš, že se dost přepínáš?“

„Já nevím. Nějak mám pocit, že se nikam neposunuju.“

„Jak to myslíš?“

„Pořád jenom mizerně placený výstupy před nějakýma ňoumama v zapadlejch barech. Někdy za to nedostanu ani floka. To přece k ničemu nevede. Možná na to musím z jiného konce.“ Inge si zamyšleně okusovala nehet na palci a potom se na Gézu pronikavě zahleděla. „Vezmi si třeba Doru – víš přece, Doru Waldschmidtovou...“

„Co zpívá v rozhlasovém sboru?“

„Přesně tu. Má stálé angažmá. K tomu zkoušky. Zatím ji platili od vystoupení, ale právě jsem přepisovala smlouvu, kterou jí nabídl Bronnen, a je mnohem výhodnější než ta předešlá.“ Zmlkla.

„To bys chtěla, Inge? Zpívat ve sboru? Já jsem myslela, že chceš být spíš sólová umělkyně.“

Sekretářka obrátila zrak k nebi a vyrazila vzdech, který jako by vycházel z hlubin duše. „Samozřejmě si nic nepřeju víc, než aby mě konečně objevili. Ale štve mě, jak samotná ta věta zní pasivně. Musím se nechat objevit. Bože! Jak to? A kým? Když se pak rozumně zamyslím nad tím, jak by mohlo být praktické, kdybych se vzdala svých odvážných snů, stala se součástí sboru...“ Odmlčela se.

Géza ji vzala kolem ramen. „To bys nebyla ty. Inge Jacobsová není žádná sboristka, ale hvězda. Nepotřebuješ žádné hlasy okolo, protože ten tvůj je naprosto jedinečný. A nikdy si nic jiného nepřipouštěj. Představ si třeba jeden z těch plakátů, které visí na poutačích před velkými sály. *Dnes večer: Inge Jacobsová s kapelou* a pod tím tvoje fotka v nádherných šatech. A přelepené nápisem: *Vyprodáno*. Na takové věci musíš myslet. Ne na pitomej rozhlasovej sbor.“

„Díky.“

Géza postřehla, jak se Inge napřímila. Nestávalo se často, že by dávala najevo nejistotu. Nenechala se jen tak rozhodit.

„Každý někdy trochu pochybuje,“ řekla Géza tiše. „Ale nesmí tě to zmást.“

Inge zavrtěla hlavou. „Už je to zase dobrý. Nedělej si o mě starosti. Přechodná chvílka sebelítosti, nic víc. Je fajn, že jsi se mnou.“

Samozřejmě nebylo jednoduché večer co večer zpívat s chabou nadějí, že bude v publiku ten správný člověk, který se přizene se smlouvou na gramodesku. Ale Inge měla všechny předpoklady, aby prorazila, tím si byla Géza jistá. Nepodporovala by kamarádku v jejích úmyslech, kdyby o jejím talentu nebyla naprosto přesvědčená.

„Proč vlastně nový ředitel podepisuje s Dorou Waldschmidtovou stálý pracovní poměr? To je neobvyklý. To by ten starej neudělal.“

„Nový koště prostě dobře mete a pan Bronnen víří prach mocně,“ vyjádřila Inge svůj názor na mladého ředitele rozhlasu, který nastoupil teprve před pár měsíci. Jeho předchůdce se do zavádění novinek nijak nehrnul. Možná i to byl důvod, proč bylo místo nově obsazené. *Rádio Frankfurt* nebyla žádná amatérská stanice, ale konkurovalo vysílači hlavního města a špičkovým rádiím v Německu. To nesměli šlápnout vedle. *SÜWRAG* potřeboval nápady, které nemělo *Rádio Berlín*, a někoho, kdo se odvážil trochu riskovat. Albert Bronnen s oblibou nakukoval do všech rozhlasových redakcí, od sportovní přes zprávaře až k rozhlasovému orchestru. A rád se osobně podílel na produkci rozhlasových her. Géza s ním zatím neměla co do činění, ale to se brzy změní. Jeho přístup se jí líbil.

„Zase jsi nocovala u Williho?“ Inge změnila téma a nestydatě na ni zamrkala. „Dělám si starosti, když nepříjdeš domů, víš.“

„Ano, mami.“ Géza se zakřenila. Bydlela v podnájmu u Inge a jejího bratra Rolf. Na začátku to byla jen dohoda, která přišla oběma stranám vhod, ale postupem času se z mladých žen staly nejlepší kamarádky. „Chtěla jsem ti jen rychle popřát dobré ráno, než půjdu do studia. Dnes je velký den.“ Géze zatrnulo v žaludku radostným očekáváním. Jen při slově studio se vzrušením zachvěla.

„Poplival tě Willi pro štěstí?“

Zavrtěla hlavou. „Teď má v hlavě svůj rukopis. A reklamní zakázku. Píše slogan pro Khasanu. Na nic jiného nemá myšlenky.“

„Jestli chceš slyšet můj názor – je to fakt vyžírka, Gézo, a nezaslouží si tě. Vrátil ti ty peníze?“

„Musel se soustředit, když jsem odcházela.“

Inge obrátila oči v sloup. „Jasně. Protože pro něj jsou jeho škrábanice důležitější než tvoje práce. Připomeň mi jenom – kdo má pravidelný příjem? Pan spisovatel, nebo ty?“

„Je to holt umělec.“

„To ty jsi taky, moje milá. Herečka.“

„V rozhlasových hrách,“ opravila ji Géza.

„To je to samé. Hraješ roli, kterou musíš věrohodně ztvárnit, abys zaujala posluchače. Bavíš lidi, umožňuješ jim na chvíli utéct od jejich ubohých životů do jiných světů a zapomenout na starosti. A na rozdíl od divadelních herců to dokážeš pouhým hlasem. Jestli tohle není umění, pak už nevím.“

Z tohoto úhlu pohledu to znělo vážně velkolepě. Ale Gézu nemusel nikdo přesvědčovat, pro ni bylo její povolání splněním veškerých snů. Kdo by si to pomyslel? Géza Westhofová, dívka z dobré rodiny, z malé vesničky v Teutoburském lese nebyla žádnou domácí hospodyňkou. A ještě ji za to platili.

„A *ona* tam bude?“ zeptala se Inge.

Géza přikývla. „Dnes se s ní konečně seznámím. Projdeme scénář a zítra už začneme zkoušet.“

„No, tak to jsem napjatá, jestli je to tak skvělá ženská, jak si představuješ.“

„Určitě.“

Inge se podívala na hodinky. „Hele, já zase musím zpátky. Jenom ještě rychle – už jsi slyšela o té nové?“

„Ne.“

„Jmenuje se Margot Mikolová, hraje teď na violoncello v rozhlasovém orchestru. Údajně na výslovné přání Horsta Sachse osobně.“

„Bienenfeld zaměstná ve své mužské kapele ženu? No, to mu určitě nevoní. Chudák holka to nebude mít lehký. Je

mi jí skoro trochu líto. Bienefeld si na ni zasedne a bude ji sekýrovat. Jenom proto, že je ženská. A možná dvakrát tak dobrá než jeho chlapi, jinak by ji nikdy nepřijali. Myslíš, že to skousne?“

„Žádný obavy. Už jsem se s Margot seznámila, připadá mi skvělá. Určitě si budeme dobře rozumět.“

„Taky bych se s ní ráda setkala.“

Inge se usmála. „To je jasný. My holky přece musíme táhnout za jeden provaz. Proto jsem ji dnes večer pozvala.“

„Určitě to bude mít na začátku lehčí, když uvidí, že na to není sama. Dobře si vzpomínám na to, jak jsem byla ve městě nová. A jaký bylo štěstí, že jsem tě hned potkala. Pak šlo všechno líp.“

„No jo,“ Inge si uhladila sukni. „Ale teď už fakt musím. A ty by sis taky měla pospíšet, abys zrovna dneska nepřišla pozdě.“

Kamarádky se rozloučily a Géza nastoupila do autobusu, kterým se dostala z nádražní čtvrti do centra k frankfurtské poště. Vyšla do nejvyššího poschodí a vstoupila do chodby, z níž vedly dveře do několika malých nahrávacích studií, stejně jako do uměleckého salonku, který zrovna neodpovídal nárokům předních umělců. Géza se domnívala, že bude brzy potřeba, aby si *Rádio Frankfurt* postavilo vlastní budovu. Nepraktické vzdálenosti mezi oběma místy, podobně jako provizorní rozhlasové ředitelství nemohly do budoucna vyhovovat potřebám vzkvétajícího média. Ne, pokud mířili ještě výš.

Géza udýchaně vešla, za chůze si svlékla kabát a spolu se sladěným béžovým zvonovým kloboukem ho pověsila do šatny. Potom vstoupila do zkušebny se staromódní květinovou tapetou. Reprezentativní nebyla, ale kolegům to stačilo. Místnost sloužila navíc i jako skladiště pro rekvizity, které se už nevešly do skříně na chodbě. Takže

velké kusy, jako například dveře v rámu, s jejichž pomocí se daly vyluzovat zvuky jako *vrzání pantů* nebo *hlasité zabouchnutí dveří*. A v pauzách tam mohli být „domovští“ hlasatelé jako Géza. Salonek sloužil výhradně hvězdám.

Někteří z kolegů už tam byli, Peter Nagel, Ernst Gehring, sourozenci Kai a Harro Hoppeovi a Annegret Meyerová. Rozestavěli do kruhu seskupení nejroztodivnějších židlí a křesel, které snesli z celého patra. Když se Géza usadila vedle Ernsta, rozlétly se dveře a dovnitř nakráčel ředitel rozhlasu Albert Bronnen, následován jakousi dámou a mužem.

„Prominenti přišli,“ bručel Ernst, zkušený herec. Bohužel nebyl na frankfurtských scénách nijak zvlášť úspěšný, ale tady se stal okamžitě hlasatelem. Nosil oválné brýle s úzkými zlatými obroučkami, vlasy měl pečlivě rozdělené pěšinkou a jako starý mládenec bez soukromého života trávil většinu času v rádiu. Příležitostně hlásil zprávy nebo dělal posílčka, ale především účinkoval v rozhlasových hrách. Kromě toho pouštěl desky v hudebních programech, které vyplňovaly velkou část vysílacího času. Pro Gézu byl něco jako kamarádský otec.

„Dobré ráno, panstvo,“ pozdravil je ředitel. „Moc mě těší, že dnes zahájíme jedinečný projekt. Detektivní rozhlasovou hru v osmi epizodách, bude to náročné a nebudete mít volné večery, ale je to naprostá novinka. Máme možnost získat dvě známá jména, která vám jistě nemusím představovat. Paní Simonetti, pane Conrade, děkuji vám za vaši ochotu.“

Všichni přítomní zatleskali. Géze se rozbušilo srdce. Byla ve stejné místnosti s Carlou Simonetti, velkou herečkou, kterou bezmezně obdivovala. Tak dlouho po setkání s ní toužila. Bez dlouhého přemýšlení vyskočila a k divě se vrhla.

„Paní Simonetti, jaká čest! Tolik se těším, že s vámi budu moci pracovat.“ Vzala ženu za ruku a nadšeně jí

potrásala, až ji Albert Bronnen s pobaveným úsměvem přerušil: „Děkuji, slečno Westhofová za toto výjimečně srdečné přivítání.“

Géza rozpačitě pustila ruku Carly Simonetti. Žena zblízka vypadala ještě elegantněji než na jevišti. Dlouhý krk, drobný nosík a úzké, pečlivě vykroužené obloučky obočí byly dokonalost sama. Géza si sice herečku představovala vyšší, ale to nijak nezmirňovalo její obdiv. Oblečená podle poslední módy, dokonalý účes lesklých tmavých vlasů sahajících k bradě, vypadala nadčasově jako socha. Géza by nevěřila, že jí už bylo čtyřicet.

Carla Simonetti krátce kývla, přistoupila k ní a graciézně se uvelebila v jednom z kožených křesel, jako by to byl trůn. Géza cítila narůstající rozpačitost jako pálení žáhy. Takový trapný citový výlev.

„I já se těším na náš společný projekt,“ přispěchal jí na pomoc Theodor Conrad a také Géze potrásl rukou. Herec byl známý nejen z divadla, ale i filmových pláten, a ačkoliv byl asi o deset let mladší než Simonetti, byl už v branži starý mazák. Převyšoval Gézu o hlavu, a když se usmíval, jeho světlé oči vyzařovaly překvapivou vřelost. Což se ovšem rázem změnilo, když je Simonetti přerušila slovy: „Ano, jistě, v pořádku, Theo, sedni si konečně.“

Protáhl obličej a zdvořilým gestem dal Géze přednost.

Jediný, kdo zůstal stát, byl ředitel. Albert Bronnen, ani ne třicetiletý, s vysokými lícními kostmi, širokým rovným obočím a energickým pohledem, teď rozdával s profesionální vážností scénáře první epizody hry *Komisař Feldmann a případ polární záře*. Géza se s ním sice už setkala, ale divila se, že si pamatoval její jméno. No, když tak mladý nastoupil do funkce ředitele, musel mít vynikající kvality – a dobrá paměť byla bezpochyby jednou z nich. Přijali ho před čtyřmi měsíci a byl vlastně nový. Než tuhle štafetu

převzala cellistka Margot, o které vyprávěla Inge. Géza si vzala scénář, přitom se s Albertem Bronnenem dotkli prsty a jejich pohledy se na okamžik setkaly.

Theodor Conrad měl v inscenaci hrát vyšetřovatele, což se k němu úžasně hodilo. Se svým hlubokým hlasem, který publikum tak milovalo, bude znít zároveň důvěryhodně i přitažlivě. A jak tam seděl, uvolněný, v dobře strážném kostkovaném obleku, s nohou ležerně přehozenou přes druhou, zdálo se Géze, že se možná trochu baví. Byl při zkouškách určitě zvyklý na prostředí, které nebylo tak halabala improvizované. Géza si s rozpaky všimla přetékajícího popelníku, jenž se nemohl sám vysypat, a nikdo se té povinnosti neujal. Vedle něj byl talíř se ztvrdlými sušenkami, na kterých si právě pochutnával mravenec. Co si asi musí pan Conrad myslet?

Carla Simonetti hrála hlavní ženskou úlohu – manželku oběti vraždy, bohatou choť továrníka. A Géza dostala roli její hospodyně. Ke svému uspokojení zjistila, že má celkem dost textu. Toho si všimla, už když poprvé listovala scénářem.

„No báječně,“ zamumlal tiše vedle ní Ernst Gehring.

S povytaženým obočím na něj pohlédla.

„Jen štěk,“ zašeptal. „Šofér Laurenz.“ Pak listoval dál. „Ale ne, počkat. Faráře můžu číst taky.“

„A nezapomeň na zvukovou kulisu, na které budeme pracovat úplně všichni.“

Géza věděla, na co naráží. Zatímco hlavní představitelé byli královsky placení, vedlejší postavy si vydělaly mnohem méně. Většina jejich kolegů proto účinkovala vedle rádia i na frankfurtských divadelních scénách nebo zkusili štěstí u filmu. Géza se naopak plně soustředila na rozhlasovou kariéru. Byla ve výhodnější pozici, protože měla finanční prostředky, které jí odkázali rodiče. Nic závratného,

přinejmenším už ne. Ale vyšla s málem a žila skromně. Její teta se postarala, aby se dědictví během uplynulých deseti let citelně ztenčilo. Ale o tom teď nechtěla přemýšlet. Raději se snažila soustředit na to, co jí právě čeká. Navíc byla přesvědčená, že už to nebude dlouho trvat a dostane hlavní roli.

Géza začala hned po příjezdu do Frankfurtu pracovat jako servírka v jedné kavárně. Tam poznala Inge. Osudové setkání, které Géze vedle bydlení a věrné kamarádky otevřelo vytouženou cestu do rozhlasu. Jako by to chtěla sama prozřetelnost, říkala si někdy. Protože Inge jí obstarala první místo v rádiu. Nejdřív byla holka pro všechno.

Paní Simonetti vylovila cigaretu ze zlatého pouzdra, zastrčila ji do taktéž zlaté špičky a čekala, až jí ředitel připálí. I Hoppeovi vytáhli zapalovače, ale Albert Bronnen byl rychlejší.

Pak prolistovala stránky svého scénáře a zase ho zaklapla. „Tahle bohatá manželka, proč se jmenuje Frída? To se vůbec nehodí. Potřebuje důstojnější jméno, něco elegantního, třeba Helena.“

Albert Bronnen si odkašlal. „Byla původně pokojská, která ulovila továrníka.“

„Aha. A jak má být stará?“

„V okamžiku vraždy jejího manžela krátce před čtyřicítkou. Tady to je.“ Bronnen ukázal na poznámku na okraji.

„A jak si představujete, že budu hrát ženu v tak pokročilém věku? To bych musela změnit intonaci, abych zněla starší.“

Koutkem oka Géza zahlédla, jak se Theodor Conrad uculil. Všichni ostatní hleděli do textů, ale bezpochyby s napětím čekali na odpověď pana Bronnena.

„To by při vašem hereckém umu neměl být žádný problém, milostivá paní. Posluchač vás nevidí a svým školeným

hlasem můžete zahrát cokoliv jako na dobře naladěný nástroj.“

Jeho diplomacie byla odměněna vlažným úsměvem.

Po zbytek dopoledne se herci seznamovali se svými rolemi. Po krátké obědové pauze, kterou většina strávila požíváním chlebičků ve zkušebně, jiní kouřením na střešní terase a oba hlavní představitelé v uměleckém salonku, se už pustili do předčítání úvodních scén.

„Musíme si od začátku vytvořit patřičné prostředí,“ prosil ředitel, „a chovat se, jako bychom byli ve vysílání.“ Ukázal na Annegret Meyerovou. „Vím, že máte dvojroli – sekretářku zavražděného a pak ještě ženu z opatství, dámu z lepší společnosti. Ty musejí samozřejmě znít naprosto rozdílně. Proto jsem si vás vybral, protože vím, že tohle umíte, paní Meyerová.“

Annegret se polichocně usmála. A Géza se podivila, odkud má pan Bronnen takové informace. Byla to vážně pravda, Annegret Meyerová dokázala hlasem čarovat. Uměla dokonale napodobit veškeré odstíny, nejenom krajské dialekty, ale i celou paletu intonací od vznešeného nosového huhňání až po pouliční žargon. Šéf se zřejmě informoval. A tím v Géziných očích velice převyšoval svého předchůdce. Kvalita hry, zkoušky i uvedení inscenace můžou být přesvědčivé, jen pokud bude vedení pracovat s takovou pečlivostí a nasazením.

„No, jak byste si to tedy představoval, pane Bronnene?“ zeptala se Annegret změněným hlasem.

„Přesně takhle – to se bezvadně hodí k sekretářce.“

„A co se týče ženy z opatství, na vaše přání do projevu vložím zvláštní eleganci,“ pravila sametově.

Carla Simonetti vykulila oči a i pan Conrad působil překvapeně. Malá a podsaditá, se staromódní napomádanou vlnou do čela, pohupující se při pohybu hlavy ze

strany na stranu, neudělala na ni Annegret na první pohled nijak velký dojem. Ale otevřela pusou, a rázem to bylo jinak.

Gézino srdce poskočilo radostí. Tyhle okamžiky milovala. Společně vytvářeli puzzle hlasů a zvuků, ze kterých se v představách posluchačů skládaly obrazy. A ona patřila k hlasovým kouzelníkům, jejichž vzájemná souhra to umožňovala. Uchváceně pohlédla na Annegret, pak na Ernsta a Petera, kteří kolegyni odměnili spontánním potleskem. I Albert Bronnen se usmíval. V očích měl stejné nadšení, které spalovalo i Gézu.

Herci se rozmístili do kruhu, jako by uprostřed mezi nimi byl mikrofon. Při čtení se snažili co nejtíšeji obracet stránky. Nikdo doma u přijímačů by jim nevěřil, že právě sedí v restauraci nebo prohledávají místo činu, kdyby uprostřed věty šustil papír.

„Výborně, slečno Westhofová,“ pochválil Gézu ředitel, když dočetla. „Tam, kde ve scéně stojí, že *hospodyně volala přes rameno na šoféra*, navrhuji, abyste se opravdu otočila, tedy od mikrofonu a mluvila dozadu. Už teď, aby vám to přešlo do krve.“ Což byl smysluplný návrh a později to při poslechu vyzní mnohem realističtěji.

Když pak Albert Bronnen ukončil zkoušku, Gézu překvapilo, že už bylo šest večer.

„Vidím, že jste spokojená slečno Westhofová,“ řekl ředitel.

„Ach, to byl skvělý den. Hra je napínavá, bude mít určitě úspěch a já mám radost, že můžu být při tom.“

„Prima.“ Kývl na ni a obrátil se k odchodu.

„Pane Bronnene, kdo to byl? Myslím, kdo zamordoval továrníka?“

Několik kolegů přestalo skládat věci a našpicovali uši.

„Jo, přesně,“ řekl Ernst Gehring, vzal přetékající popelník a vysypal ho do koše v rohu. „To by nás opravdu zajímalo.“

Albert Bronnen se šelmovsky usmál. „Proto vám to taky ještě neprozradím. Kdo je pachatel, zůstane tajemstvím až do konce. Upřímně řečeno to sám nevím. Autor kusu trvá na tom, že nám pachatele bude ještě chvíli zatajovat. Dozvíme se to, teprve až se hra dostane k poslední epizodě. Takže pro nás všechny zůstane inscenace napínavá.“

„A takhle je aspoň jistota, že se nikdo nepodřekne před novináři,“ dodal Theodor Conrad a poplácal šéfa po rameni. „Mazané, pane řediteli.“

Géza po cestě domů o tomto netradičním postupu přemítala. Nebylo zvláštní, že herci nevědí, jak inscenace skončí? Ovšem nikdy ještě v takhle strašně napínavém kriminálním příběhu neúčinkovala, možná to bylo obvyklé. Její zkušenost se omezovala na pár her a ty pod vedením předchůdce Alberta Bronnena nebyly nijak dlouhé. Některé trvaly půl vysílací hodiny, jiné celou, nicméně to byly samostatné kusy. Géza se dobře rozpomínala na svou první, když mohla číst malou roli. Srdce jí bušilo vzrušením tak hlasitě, až se bála, že to bude slyšet v éteru. Měla říct pouze dvě věty, ale pak nemohla popadnout dech jako po horském výstupu. A byla celá u vytržení.

„Myslím, že jste se právě nakazila hereckým virem,“ škádlil ji Ernst Gehring, čímž správně vystihl Gézin rozjasněný výraz.

Nový šéf očividně počítal s tím, že bude pozornost posluchačů poutat několik týdnů, takže to muselo být napínavé. Proto se rozhodl pro detektivku. Osm dílů bylo hodně, takže bylo naprosto pochopitelné, že Bronnen nechce riskovat, aby se předem vědělo, kdo je vrah. Géza svižně rázovala starým městem a tolik se těšila na nové rozhlasové dobrodružství.

GÉZA

Rozhlasové zprávy 1927: „Věra Menšíková, Češka žijící v Anglii, se stala první mistryní světa v šachu.“

V následujících letech byla pozvána na důležité mezinárodní turnaje a její mužští kolegové ji nejdřív nebrali vážně. Dokud neporazila několik šachových velmistrů. Svůj titul mistryně světa obhajovala každoročně až do smrti. Věra Menšíková zemřela v roce 1944 ve svém bytě společně se sestrou a matkou při náletu na Londýn.

Cesta pěšky z rozhlasu až do Ziegelgasse, coby kamenem dohodil od Liebfrauenbergu, trvala necelých deset minut. Pak Géza krátce po půl sedmé vyšla schody do druhého patra starého činžáku. Inge a Rolf Jacobsovi zdědili byt po rodičích. Díky Gézině nájemnému si ho mohli dovolit, protože jen s platem sekretářky a Rolfovým skromným výdělkem zednického pomocníka by to nezvládli. Poté, co se poznaly v kavárně, kde jim Géza přinesla dort a Inge odpoledne bavila hosty svým zpěvem, rychle zjistily, že by bylo praktické se sestěhovat. Zchátralý penzion v Offenbachu,

kde platila za pokoj víc než u Inge v centru, opustila Géza s velkou radostí.

Domov Inge se pyšnil prostornou kuchyní a koupelnou se záchodem. Ve většině bytů bylo často umyvadlo a společný záchod na chodbě nebo venku na dvorku. Géze to připadalo jako výhra. Nábytek byl jednoduchý, ale v dobrém stavu. Postupem času začala sourozence považovat spíš za náhradní rodinu než za bytné a z Inge se stala nejlepší kamarádka. Tři mladí lidé se občas setkávali v kuchyni u společného jídla nebo na víkendové pivko, ale respektovali navzájem své soukromí.

V úzkých uličkách starého města bylo mezi vysokými budovami stále šero. Géza musela dokonce svítit i v létě přes den. Ani teď k večeru okno moc světla neposkytovalo. Rychle se převlékla a vklouzla do tmavě zelených šatů po kolena, ke kterým přišla kanýr, aby působily cípatě delší a moderní. Ladily jí s očima, jejichž barva se podle osvětlení měnila z petrolejové na zelenou.

„To ti fantasticky sluší, a kdybych nevěděla své, řekla bych, že jsou úplně nové. Přála bych si taky umět šít jako ty,“ zazněl od dveří hlas Inge.

Opírala se o rám dveří se skleničkou v ruce, tmavě nalíčené rty i oči. Černá látka jejích krátkých tanečních šatů byla v ostrém kontrastu k platinové blond kučeravého mikáda. Inge byla hezká žena a ráda si pohrávala se zjevem femme fatale. Samozřejmě jen v soukromí. V kanceláři vždycky vystupovala korektně a mile. Když se ale šly bavit, uměla to roztočit.

„Díky, je to skvělý. Ty pletený šaty, co jsem měla dnes ráno, naprosto vyčerpaly můj rozpočet, nový si teď nějaký čas budu muset odpuštit. Ale chtěla jsem investovat do kvalitních, abych je mohla nosit do práce. Dělá to dobrý dojem.“

„Když jde o kariéru, nic nenecháváš náhodě.“

„To si nemůžu dovolit, Inge. Ty víš, jak je pro mě důležitý, abych co nejdřív dostávala dobré role a taky měla víc peněz. Jen když se budu moct postavit na vlastní nohy, budu zaopatřená.“ Géza ukázala na obálku na posteli. „A tohle je důkaz, že ve své snaze nemůžu povolit.“

„Co to je?“ zeptala se Inge.

„Od tety.“ Géza cítila tlak na hrudi. Posadila se na okraj postele, přejela rukou papír a pokoušela se ovládnout roztrášené prsty.

„Od té doby, co tu bydlíš, ti ještě nikdy nic nepřišlo.“

„Právě. Že se to změnilo, nevěstí nic dobrého.“

Inge ustaraně svraštila čelo, odložila skleničku na noční stolek, posadila se k ní a opřela se ramenem o její.

„Co se stalo? Teta je nemocná?“

Géza zavrtěla hlavou a polkla. „Ne, to není ten problém. Moc si nerozumíme a doufala jsem, že mě nenajde.“

„Cože? Utekla jsi z domova? Gézo Westhofová, něco takového přede mnou tajit nesmíš.“

„Blbost. Nejsem žádný puberták. Když je člověku přes dvacet, tak neutíká, ale stěhuje se.“

„Jestlis jí neřekla, kam jdeš, jak teda zjistila tvoji adresu? Víc jak po roce?“

„To by mě taky zajímalo. To je jedno, už o tom nebudeme mluvit.“ Géza přetrhla dopis vedví a přitom se kousala do spodního rtu.

„Tak to tě musíme přivést na jiné myšlenky. Jsi hotová? Musíme totiž nejdřív do kavárny Na Staré strážnici, tam se sejdeme s Margot.“

Když vcházely do lokálu, zrovna vytahovali červeno-bílé markýzy v obloucích bývalé frankfurtské strážnice. Bylo to oblíbené místo cinefilů, návštěvníků divadel a schůzek všeho druhu. Během dne i večer tu panoval čilý ruch

a místnost hučela živým hovorem. Musely chvíli počkat, než se uvolnil stůl, a sotva se posadily, objevila se Margot.

Géza odhadovala, že hudebnice byla podobně stará, možná trochu mladší. Vysoká a štíhlá s úzkými boky a dlouhými hnědými vlasy, které jí spadaly přes ramena podle poslední módy. V čokoládových očích měla cosi zasněného a melancholického, co Gézu okamžitě zaujalo.

„Tady je to jak v holubníku,“ poznamenala Margot a rozhlédla se. „Pocházím z vesnice v Eifelu, kde žije možná míň lidí, než je v téhle kavárně.“

„Na to si holt budeš muset zvyknout.“ Inge si přehodila nohu přes nohu a usrkávala kávu. „Jen počkej, až poznáš opravdovej noční život.“

„Kdo ještě přijde?“ zeptala se Margot.

„Dnes večer tu budem jenom my.“ Inge se podívala na hodinky. „A za chvíli musíme do baru Erebos, jinak přijdu pozdě.“

„Jen my tři?“

Géza, která taky pocházela z venkova, chápala, proč se Margot ptá tak udiveně. Vyrostly jinak než sebevědomé dívky z města. Neslušelo se, aby mladé ženy bez gardedámy nebo mužského doprovodu vysedávaly v kavárnách, nedejbože kouřily a samy chodily do barů a tancíren.

„Víš, nejdřív jsem si musela zvyknout, že mám svobodu,“ řekla. „A nějakou dobu trvalo, než ve mně přestal hlodat pocit, že dělám něco neslušného.“

„Ty taky nejsi odsud?“

„Ne. Inge je mezi námi jediná městská květinka. Ale já už žiju ve Frankfurtu trochu dýl. Uvidíš, že si za nějakou dobu začneš svou nezávislost užívat.“

V Margotině pohledu bylo víc než jen nedůvěra v její slova. Nějaká tesknota, které si Géza už všimla předtím, a netroufala si se vyptávat.

„To si ještě fakt neumím představit. Navíc jsem tu kvůli práci.“

„To my přece taky,“ vmísila se do toho Ingrid a šibalsky mrkla. „Ale trocha zábavy ještě nikoho nezabila.“

Géza Margot rozuměla až příliš dobře. Na novou kolegyni se povzbudivě usmála. „Co tě přivedlo do Frankfurtu?“ zeptala se.

Margot s odpovědí chvíli váhala. „Stále angažmá v rozhlasovém orchestru. Žádný muzikant, který se musí živit svým uměním, by něco takového neodmítl. Pro mě je to obrovská šance. Musím svou práci dělat dobře, líp než muži, to už mi došlo. Připadá mi, že dirigent mě moc nemusí.“

„Vítej v klubu.“ Géza ji přátelsky poplácala po rameni. „My holky jsme v rádiu exotická zvěř. Je nás málo a ty, které se chtějí prosadit, musejí zabodovat.“

„Ale fér to není,“ namítla Inge. „Mohla bych vám z fleku vyjmenovat několik pánů, kteří jsou hodně nevýrazní, jestli chápete, co myslím. Přesto sedí pevně na svých židlích a vydělávají podstatně víc, než kdy dostaneme my, ať už jsou dobří, nebo ne.“

„Moje matka byla šestkrát těhotná a ještě nikdy neopustila naši vesnici. Vždycky mě povzbuzovala, abych to zkusila. *Margot, říkala, byla by ostuda, kdybys nevyužila svůj talent. Děti může mít každý, ale někam to dotáhne jen málokdo.* Máme teď šanci. Já tu svoji každopádně využiju.“

„Vidím to stejně. Proč bychom nemohly mít právo uskutečnit své sny? A už jsem pochopila, že všechny míříme vysoko.“ Inge se napila kávy. Pohlédla na ně. „Představte si, že se tu přesně za rok zase sejdem. O čem si asi pak budeme povídat? Tak třeba já vám budu vyprávět o své lukrativní smlouvě na gramodesku. A o tom, že můj koncert v Berlíně je vyprodaný.“